

VVC-dag

28 september 2017

CC De Werf, Aalst

13:30 - 15:30

Keuze Sessie Infrastructuur

Johan Penson

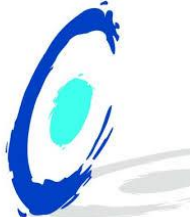

Agenda:

*Aanbevelingen voor culturele infrastructuur
van de toekomst*

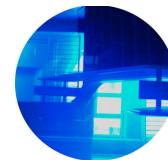
Historiek - Uitdagingen - Antwoorden

adhv Sarc nota Bouwen aan culturele
ruimtes / Politieke evoluties / Noden van
kunsten en cultuur /

SARC

Strategische Adviesraad voor
Cultuur, Jeugd, Sport en Media

De SARC brengt uit eigen beweging of op verzoek advies uit over de hoofdlijnen van het beleid, over voorontwerpen of voorstellen van decreet en over ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot Cultuur, Jeugd, Sport en Media. De raad draagt bij tot de vorming van een beleidsvisie over Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Hij volgt en interpreteert de maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van Cultuur, Jeugd, Sport en Media en levert reflecties over beleidsnota's en beleidsbrieven.

STEPP is het steunpunt voor de productionele, ontwerpende, en technische krachten van de brede culturele sector. Wij verenigen technisch personeel uit de brede culturele sector (theaters, culturele centra, gezelschappen, musea, ...), alsook ontwerpend personeel binnen diezelfde sector (scenografen, ontwerpers, kostuumontwerpers, tentoonstellingsontwerpers, architecten, ...) over alle sectorale barrières heen. STEPP staat garant voor degelijke ondersteuning van zijn leden en de sector door middel van thematische symposia, advies, spreading van expertise, opleidingen, sensibilisering en het driemaandelijkse tijdschrift STEPP magazine. STEPP vertegenwoordigt zowel individuele leden als cultuurhuizen.

Sectorraad Kunsten en Erfgoed

17 januari 2014

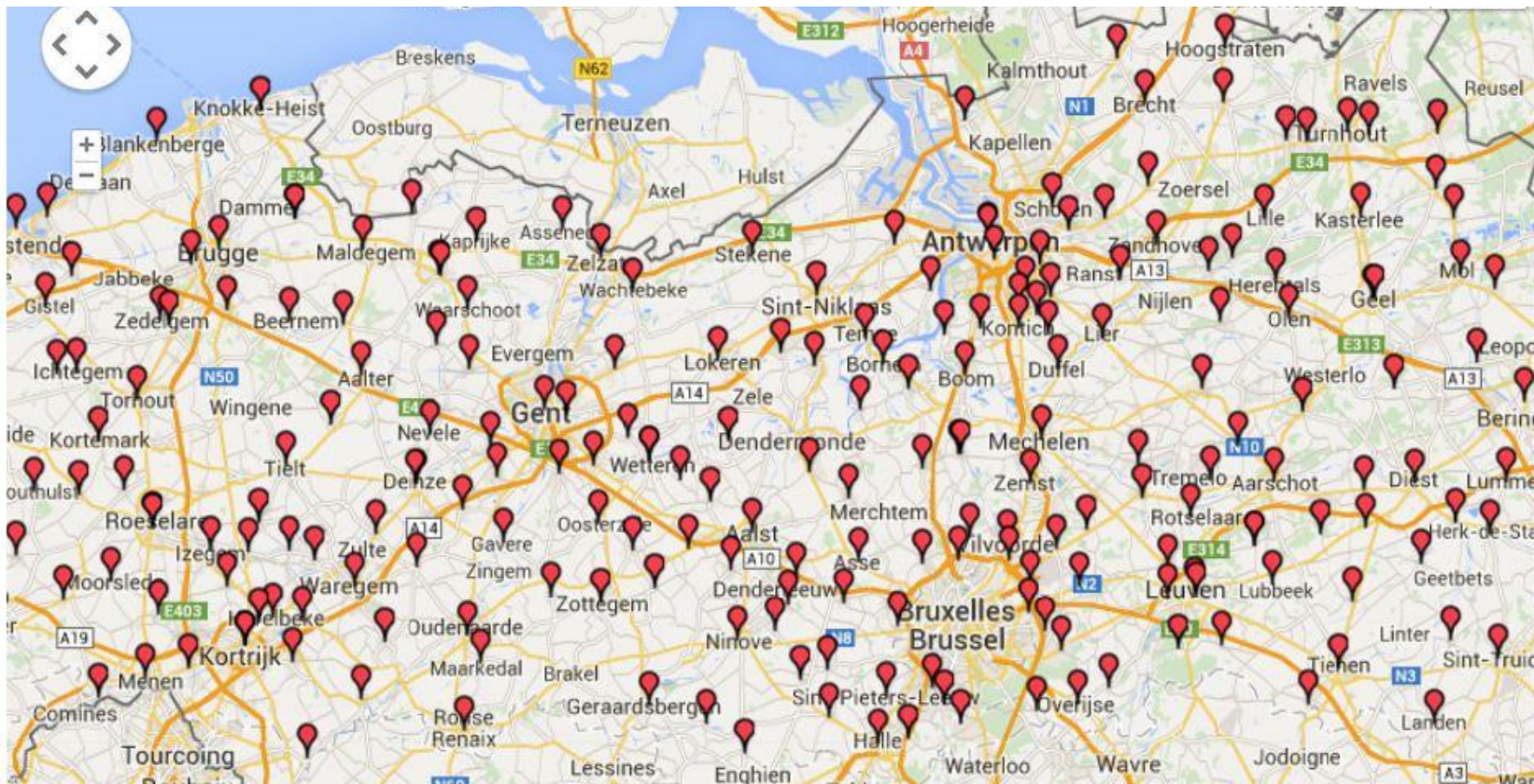
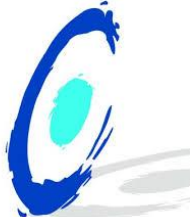
Advies

Bouwen aan culturele ruimtes

Technische prioriteiten voor culturele infrastructuur

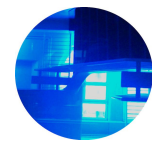
Dit advies kwam tot stand in het kader van het Memorandum 2014-2019 van de SARC-Sectorraad Kunsten en Erfgoed. Het onderbouwt de vraag naar extra aandacht en zorg voor infrastructuur in de culturele sectoren. De achterliggende opbouw van de tekst is van technische aard, gekoppeld aan de specifieke noden in de culturele sector, om tot beleidsmatige aanbevelingen te komen.

Infrastructuur in de culturele sector is gekoppeld aan het Kunstendecreet, Decreet Lokaal Cultuurbeleid en het Cultureel-erfgoeddecreet. Een efficiënt beheer met een duurzame aanpak zorgt voor het lang en goed leven van het patrimonium.

Historiek

wat gaan we doen met die gebouwen?

hoe gaan we die (ver)bouwen?

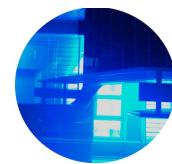
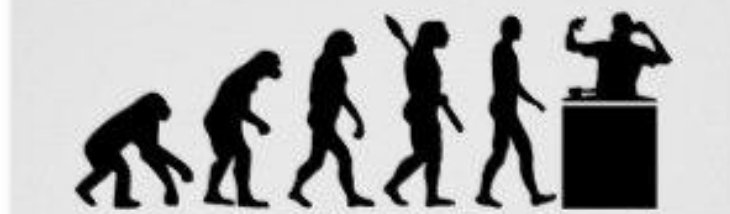
wie zal dat betalen?

welke werking in dat gebouw?

welke maatschappelijke en culturele uitdagingen?

Evoluties van de sectoren:

Noden van de sectoren:

Publieke ruimte (binnen en buiten)

Transversale netwerken

Synergie tussen kunsten en erfgoed,

Synergie tussen podiumkunsten beeldende kunsten

Schottenloos kunstendecreet vanuit de praktijk

Ontwikkeling, productie, presentatie, participatie, reflectie

Digitale evolutie in de sector

Cultuur als motor in de transitie naar duurzame sociaal rechtvaardige samenleving

ontwikkeling nodig van infrastructuur met waardeketen die flexibel gestuurd is vanuit artistieke visie met kwaliteitsvolle realisatie als basis

degelijke gemeenschappelijke plekken

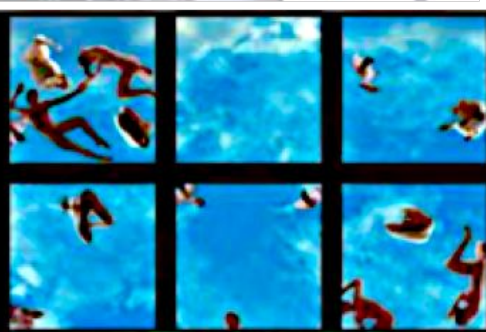
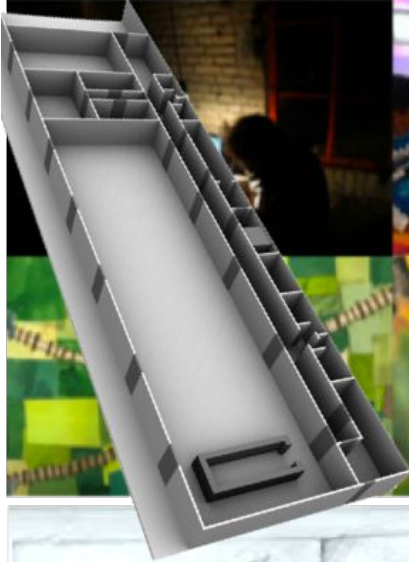
andere financiële modellen

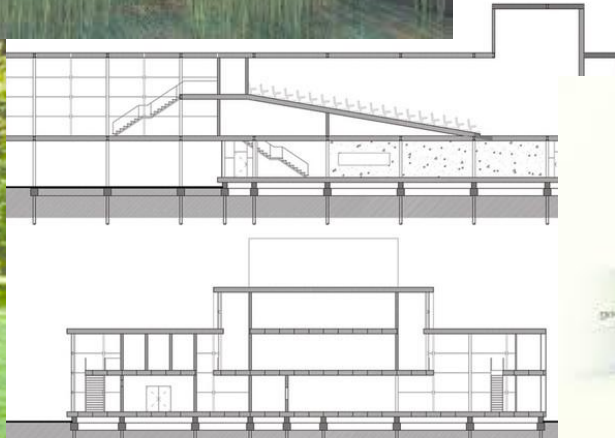
ook non-disciplinaire ruimte

residentieruimtes

flexibele ruimtes

culturele en dynamische ruimte voor een multi-actor

Rosas
ATDK

Work
/
Travail
/
Arbeid

Publieke ruimte

Abstract en concreet

Verticaliteit van instituties werkt niet in een vervlakte en natte wereld waar surf- gedrag de norm is

Drempelloos participeren mogelijk maken

Binnen en buiten

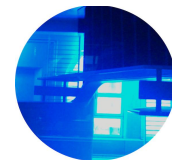
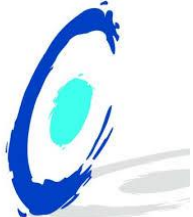
Van kunst-instituut naar con-stituut

“common” voor singuliere en dissonante stemmen

Nieuwe woonkamer in de gemeente

Gesprekken over meerwaarde bij stadsontwikkelings-projecten

Driehoeksregel uitvoering masterplan

Culturele en dynamische ruimte:

niveau van kwaliteit en flexibiliteit van de werk- of presentatieplek is recht evenredig met het ergonomisch gemak om realisatie waar te maken

makkelijk uitbreidbaar en vlot aanpasbaar

makkelijk leesbare en werkbare ruimtes maken

capaciteit om iets te doen ontstaan, inspirerend zijn

vrije ruimte: speelruimte of invulling van tijdelijke projecten (minstens 25%)

drempelloze connectie binnen & buiten

inspiratievolle ruimte / architectuur

plek voor de veranderende rollen (multi-actor) van de nieuwe kunstenaar

Erfgoed:

Ons waardevol verleden in de toekomst brengen

Werken in erfgoed: inspirerend & beperkend

Erfgoedwaarde en exploitatie: hand in hand, doe er iets mee of het staat leeg en men breekt het af

Herbestemming: aan de orde maar realistisch zijn / vrijplaatsen creëren / commons of publieke ruimte maken / een consistent beleid nodig voor inzet en gebruik / eigenheid van de plek mag niet verloren gaan, werkt niet! / stilteplekken maken

totale flexibiliteit erfgoed niet mogelijk, complementair tewerk gaan, multi-actor gebruik toestaan van infrastructuur

Urbanisatie:

rekening houden evoluerend begrip van urbanisatie

voldoende fysieke ruimte voor veranderende sociaal-maatschappelijke ontwikkeling

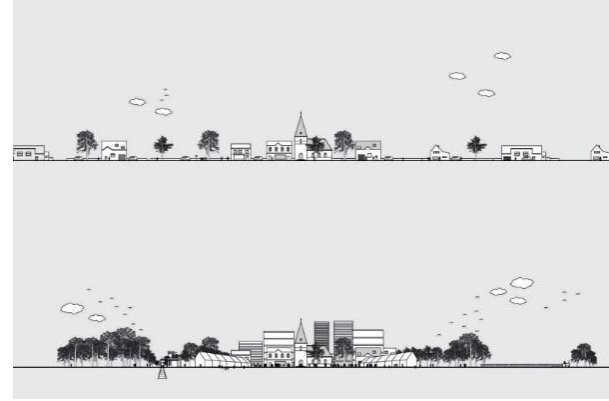
fysische ontsluiting op diverse manieren, bereikbaarheid

connectie maken met buurt en bestaande actoren

“public ownership” vertalen in de architectuur: uitnodigende en inspirerende architectuur nodig

Stakeholders (ooit shareholders?) plek geven

Gedeeld belang, gedeelde verantwoordelijkheid.’ ‘Inspraak leidt tot verbetering’

Tate
Modern

Vooruit

Metelkova

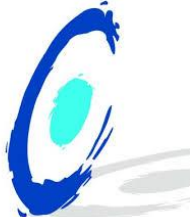

104
Parijs

Museumskwartier Wenen

Unit1 Alkmaar

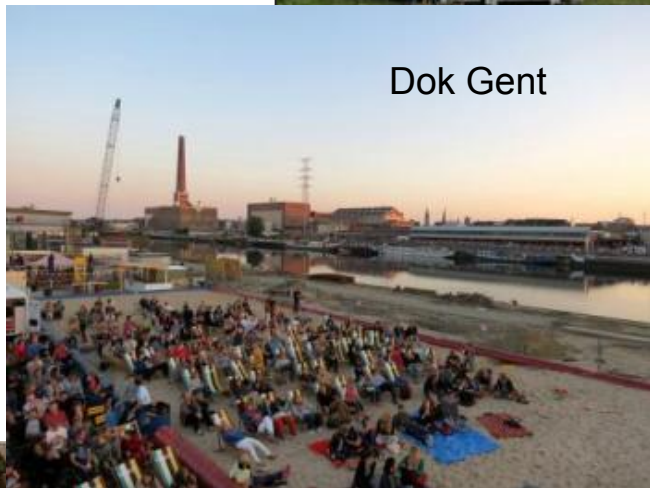

MOUSSEM
NOMADISCH
KUNSTENCENTRUM

Nomadische werking

Dok Gent

Publiek-private hybride

• Publieke sector

onderwijs, zorg, welzijn, culturele instellingen,
sociale zekerheid, openbaar vervoer, telecom,
energie privatisering, liberalisering,
marktwerking, prestatie-indicatoren,
digitalisering: ICT-registratie en beheer

• Publieke ruimte

parken, pleinen, straten, snelwegen, podia,
festivals, verkeer, treincoupees, landschap,
milieu reclame, sponsoring, digitale netwerken:
notebooks, hotspots, mobieltjes

• Publieke sfeer

pers, radio, tv, publieke opinie, debat
commerciële omroep, celebrities, real life
soaps, verpersoonlijking van het politieke
Internet: virtuele gemeenschappen, hyperlinks,
blogs, Hyves, YouTube

• Publiek domein

commons, cultureel erfgoed, taal, liedjes,
verlopen auteursrechten verlenging
auteursrechten, digitalisering: claiming
beeldrecht stocks, software patenten

• Private sector

bedrijven, investeerders, banken, marktwerking,
winst, privé bezit **accountability**, **transparatie**,
regelgeving, digitalisering: hacking, defacing,
copy/paste/remix van handelswaar

• Private ruimte

eigen huis, eigen lichaam, eigen portemonnee
wet- en regelgeving, het persoonlijke is politiek,
emancipatie, bemoeizorg, digitalisering: e-
patientdossiers, internetbankieren, familiesites,
amateurporno

• Private sfeer

eigen hoofd (gedachten, mening, geloof),
partnerrelaties, familie, vrienden, dagboeken,
brieven, foto's Internet: blogs, Flickr, YouTube,
Hyves, postsecret.com, ditismijngeheim.nl,
taps, datamining

• Privaat domein

auteursrecht en patentrecht bij gelegitimeerde
eigenaar digitalisering: **open source software**,
creative commons, P2P filesharing, piraterij

Les Brigittines / Radio Kootwijk / Ruhrtriennale / Circuskerk Malem /
Grote Post / C-Mine / Citroën /

Foci

Het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) is opgericht in 1998 (zie artikel 51, 1° van het decreet van 19 december 1998). Onder voorbehoud van goedkeuring van de begroting van de Vlaamse Regering, kunnen overheden, instellingen en organisaties via het FoCI investeringssubsidies verkrijgen.

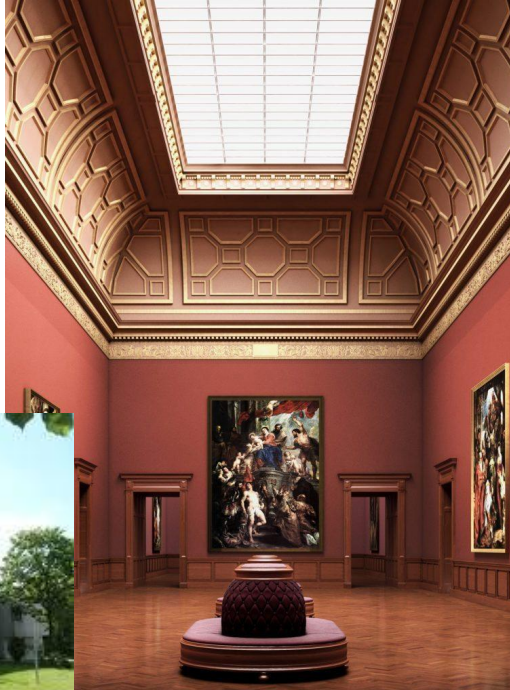
De investeringssubsidies worden verleend voor het bouwen, uitbreiden, verbouwen of aankopen van grote culturele infrastructuur met bovenlokaal belang of voor sectorale prioriteiten.

Op initiatief van Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Media en Brussel heeft de Vlaamse Regering de wijzigingen van [het besluit](#) (54.29 kB) voor het verlenen van **investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang** definitief goedgekeurd op 9 juni 2017.

Het reglement van FoCI 2017 - 2021

1. Foci beheert als bouwheer de eigen culturele en jeugdaccommodaties van de Vlaamse Gemeenschap

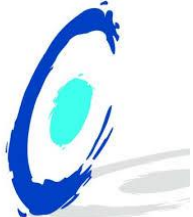

Het reglement van FoCI 2017 - 2021

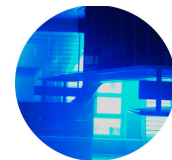

2. Foci verleent investeringssubsidies voor grote infrastructuurwerken zoals bouwen en verbouwen van hoog cultureel belang

Het reglement van FoCI 2017 - 2021

3. Foci verleent **sectorale** investeringssubsidies voor grote infrastructuurwerken zoals bouwen, renoveren of aanpassen van culturele infrastructuur van hoog cultureel belang
=> Nieuwe reglement investeringssubsidie culturele infrastructuur met bovenlokaal belang <=

Prioriteiten

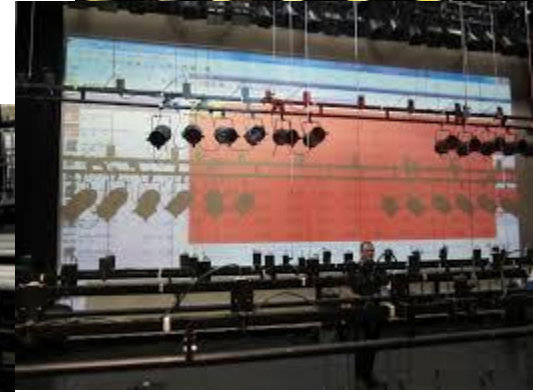
Het reglement van FoCI 2017 - 2021

3 Prioriteiten:

Trekkeninstallaties:

- bestaande handtrekken te vervangen door geautomatiseerde systemen die hijsen of changeren
- hijsen: SIL 2 (zonder toneeltoren)
- changeren SIL 3 (met toneeltoren)
- wetgeving over welzijn op het werk
- financieel 60 / 40
- max 750.000 van Foci
- regelmatig buitenlandse gezelschappen: voorrang
- duurzaamheid en energiezuinigheid
- energiemonitor

Het reglement van FoCI 2017 - 2021

3 Prioriteiten:

Toegankelijkheid:

- infrastructuur toegankelijk voor iedereen
- max €250.000
- financieel 60 / 40
- toegankelijkheidsdoorlichting, conform agentschap Toegankelijk Vlaanderen
- ...

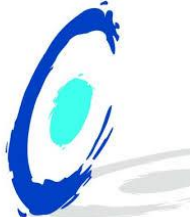
Het reglement van FoCI 2017 - 2021

3 Prioriteiten:

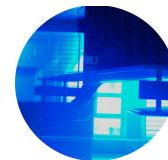

Duurzaamheid:

- energiebesparende maatregelen, meewerken aan de geplande CO2-reductie
- de uitvoering van een energieaudit; de installatie van een slimme energiemonitor en algemene relighting; energiezuinig werklicht; dakisolatie; isolatie van de buitenmuren; isolatie van vloeren; superisolerend glas; regelsystemen; centrale verwarming; de vervanging van een stookolie-installatie door een gasinstallatie of aansluiting op een warmtenet of plaatsing van een warmtepomp; de vervanging van een bestaande installatie door een warmtepomp; plaatsing van een zonneboiler.
- max 500.000 subsidie
- financiering 60 / 40
- aanvraag vanaf verbruiken >100.000 kWh of gezamenlijke aanvraag voor organisaties
- invullen van EnergielD van cvba-so coöperatieve met sociaal oogmerk (abo CJM / handleiding)
- nulmeting en de berekening van de prognose van de besparing
- jaarlijkse opvolging van het energieverbruik gedurende tien jaar in te vullen via de CO2-calculator
- breder actieplan voorleggen om personeel en publiek te sensibiliseren voor het klimaatactieplan
- €12 mio extra middelen tot 2019

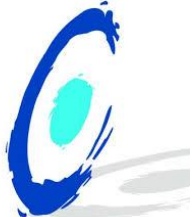
Het reglement van FoCI 2017 - 2021

<https://cjsm.be/cultuur/themas/culturele-infrastructuur/bovenlokale-investeringsubsidies>

Tips:

- Neem contact met Foci als je denkt aan het indienen van een aanvraag
- Laat een project politiek en maatschappelijk groeien: iedereen wilt het
- Stem dossiers onderling af in de sector
- Maak een integraal exploitatieplan: 75-25 verhouding ipv 25-75!
- Dien indien samen een dossier in bv voor prioriteit 3 duurzaamheid
- Laat ontwerpers alvast mits voorschot een schetsontwerp doen: goed dossier
- Waag je kans en oefen daarin
- STEPP website: <http://stepp.be/themas.asp?id=19> /
- STEPP checklist: <http://www.stepp.be/media/files/Checklist%20nieuwe%20infrastructuur.pdf>
- Technische huisfiche: <http://www.stepp.be/media/files/Checklist%20technische%20huisfiche.pdf>
- Sarc Bouwen aan Culturele ruimtes:
https://cjsm.be/sarc/SR_ke/adviezen/20140117-advies-bouwen-aan-culturele-ruimtes.pdf
- Een breed en relevant projectteam met alle stakeholders
- 5 ruimtemodellen (Bohez & Feys, 2012): netwerk, campus, open, gemeenschappelijk, samen

Evoluties ter voorbereiding van de volgende sessie: Transversaal werken in maart 2018

Wegvallen van het Decreet lokaal cultuurbeleid: worden cultuurfunctionarissen de nieuwe ridders of wordt de schepen van cultuur programmator? En wie bepaalt dan wat er wordt gebouwd of verbouwd?

Multi-financiering: indien 20% van de middelen van één bepaalde partner komt is het project in gevaar: wijsheid uit het Midden-Oosten ...

Diversiteit: gaan we naar de mensen toe of gaan we ze laten komen? Wat betekent dat voor ons gebouw?

Hoe de lokale kunstenaar zijn plek teruggeven in onze buurt? Krijgt een werkplek of mag hij komen?

Hoe omgaan met deze natte vloeibare wereld? Is ons gebouw toegankelijk voor vloeibare dingen?

Urbanisatie van de toekomst, wat betekent dat voor de taakverdeling in cultuur? Wat is er waar nodig?

Alle toekomstige evoluties samen moeten nu al een plek krijgen in ons bouwprogramma.

Andere zaken?

**Oefening: wat doet dit nu met jouw ambitie,
waar heb je goesting in**

